

Sesijas dokuments

B9-0164/2023 }
B9-0165/2023 }
B9-0166/2023 }
B9-0167/2023 }
B9-0168/2023 } RC1

13.3.2023

KOPĪGS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B9-0164/2023 (PPE)
B9-0165/2023 (Renew)
B9-0166/2023 (Verts/ALE)
B9-0167/2023 (S&D)
B9-0168/2023 (ECR)

par jaunām represijām pret Baltkrievijas tautu, jo īpaši Andžeja Počobuta un
Alesa Bjaļacka lietu
(2023/2573(RSP))

Sandra Kalniete, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko, David McAllister, Andrius Kubilius, Isabel Wiseler-Lima, Vladimír Bilčík, Tomasz Frankowski, Andrzej Halicki, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Liudas Mažylis, Janina Ochojska, Radosław Sikorski, Milan Zver

PPE grupas vārdā

RC\1274697LV.docx

PE744.077v01-00 }
PE744.078v01-00 }
PE744.079v01-00 }
PE744.081v01-00 }
PE744.082v01-00 } RC1

Pedro Marques, Tonino Picula, Thijs Reuten, Juozas Olekas

S&D grupas vārdā

Petras Auštrevičius, Nicola Beer, Bernard Guetta, Karen Melchior, Karin Karlsbro, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans

grupas "Renew" vārdā

Viola von Cramon-Taubadel, Hannah Neumann

Verts/ALE grupas vārdā

Anna Fotyga, Beata Mazurek, Angel Dzhambazki, Elżbieta Kruk, Tomasz Piotr Poręba, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski, Jadwiga Wiśniewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Alexandr Vondra, Veronika Vrecionová, Assita Kanko, Jacek Saryusz-Wolski, Beata Kempa, Joachim Stanisław Brudziński, Zbigniew Kuźmiuk, Charlie Weimers, Adam Bielan, Roberts Zīle, Zdzisław Krasnodębski, Eugen Jurzyca, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Ryszard Czarnecki, Waldemar Tomaszewski

ECR grupas vārdā

Fabio Massimo Castaldo, Nikolaj Villumsen, Silvia Modig

Eiropas Parlamenta rezolūcija par jaunām represijām pret Baltkrievijas tautu, jo īpaši Andžeja Počobuta un Alesa Bjaļacka lietu (2023/2573(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Baltkrieviju,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus, Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, Konvenciju pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem un pārējās cilvēktiesību konvencijas, kam Baltkrievija ir pievienojusies,
- ņemot vērā Eiropadomes 2021. gada 21. un 22. oktobra secinājumus,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos Žuzepa Borela 2021. gada 25. marta paziņojumu par vērsanos pret Poļu savienību Baltkrievijā, 2023. gada 17. janvāra paziņojumu par opozīcijas līderu un žurnālistu tiesāšanu un 2023. gada 3. marta paziņojumu par Alesa Bjaļacka un citu cilvēktiesību aizstāvju notiesāšanu, kā arī Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2022. gada 7. oktobra paziņojumu par tiesas spriedumu pret neatkarīgajiem mediju pārstāvjiem,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas augstā cilvēktiesību komisāra 2022. gada 4. marta ziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā, gatavojoties 2020. gada prezidenta vēlēšanām un pēc tām, un ANO augstā cilvēktiesību komisāra runaspersonas 2023. gada 6. janvāra paziņojumu par tiesas prāvām Baltkrievijā,
- ņemot vērā ANO īpašās referentes par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā Anaisas Marēnas 2022. gada 4. maija un 2022. gada 20. jūlija ziņojumus ANO Cilvēktiesību padomei, ANO ekspertu 2022. gada 10. oktobra aicinājumu nekavējoties atbrīvot no ieslodzījuma Nobela prēmijas laureātu un citus tiesību aizstāvjus Baltkrievijā un ANO cilvēktiesību runaspersonas Ravinas Šamdasāni 2023. gada 3. marta komentāru par cilvēktiesību aizstāvju notiesāšanu Baltkrievijā,
- ņemot vērā G7 ārlietu ministru sanāksmes 2022. gada 4. novembra paziņojumu par Baltkrieviju,
- ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāra 2023. gada 3. marta paziņojumu par Nobela prēmijas laureāta Alesa Bjaļacka un citu cilvēktiesību aizstāvju notiesāšanu,
- ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) pārstāves mediju brīvības jautājumos Terēzas Ribeiru 2022. gada 13. jūlija paziņojumu par nepārtraukto žurnālistu un mediju darbinieku ieslodzīšanu Baltkrievijā, 2022. gada 15. septembra paziņojumu par žurnālistu nemitīgo ieslodzīšanu Baltkrievijā un 2022. gada 7. oktobra paziņojumu par mediju speciālistu nemitīgo vajāšanu Baltkrievijā,

- ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā, kopš sākās miermīlīgi protesti saistībā ar masveidā falsificētajiem 2020. gada 9. augusta prezidenta vēlēšanu rezultātiem, Lukašenko režīms turpina īstenot represijas pret Baltkrievijas tautu, un daudzi Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, cilvēktiesību aizstāvji, žurnālisti, opozīcijas aktīvistu un daudzi citi tiek aizskarti, vajāti, arestēti, spīdzināti un notiesāti par iebildumu paušanu pret pastāvošo režīmu, sistemātiskajiem cilvēktiesību pārkāpumiem un Baltkrievijas režīma atbalstu Krievijas agresijas karam pret Ukrainu; tā kā kriminālvajāšana joprojām ir viens no smagākajiem represiju veidiem un joprojām ir plaši izplatīta;
- B. tā kā kopš 2023. gada marta cilvēktiesību centra “Vjasna” veidotajā Baltkrievijas politeslodzīto sarakstā ir vairāk nekā 1450 cilvēku, tostarp Saharova balvas un Nobela Miera prēmijas laureāts Aless Bjaļackis; tā kā cilvēktiesību centrs “Vjasna” ir informēts par vismaz 2900 cilvēkiem, kuri ir notiesāti politiski motivētās krimināllietās; tā kā 2022. gadā Lukašenko režīms veica vismaz 1200 politisku notiesāšanu uz kriminālpasūtīšanu pamata un tika aizvērti 215 drukātie mediji, un kopš 2020. gada Baltkrievijā ir likvidēti vairāk nekā 1000 NVO;
- C. tā kā ievērojamais cilvēktiesību aizstāvis, cilvēktiesību centra “Vjasna” dibinātājs un priekšsēdētājs un Nobela Miera prēmijas un Saharova balvas laureāts Aless Bjaļackis 2022. gada 12. februārī tika arestēts un ievietots pirmstiesas apcietinājumā; tā kā viņš jau atradās apcietinājumā laikā no 2011. gada līdz 2014. gadam un atkal nonāca ieslodzījumā 2021. gadā pēc demokrātiju atbalstošiem masu protestiem, kuri notika pēc 2020. gada prezidenta vēlēšanām; tā kā 2023. gada 3. martā Alesam Bjaļackim, cilvēktiesību centra “Vjasna” loceklim Vaļancinam Stefanovičam, cilvēktiesību aizstāvim Zmiceram Salaujovam un kampaņas “Cilvēktiesību aizstāvji par brīvām vēlēšanām” koordinatorei Uladzimiram Labkovičam politiski motivētos tiesas procesos piesprieda attiecīgi 10, 9, 8 un 7 gadu cietumsodu; tā kā 2021. gada 3. novembrī cilvēktiesību centra “Vjasna” Homeļas filiāles jurists Leanīds Sudaļenka un “Vjasna” brīvprātīgā Tacjana Lasica tika notiesāti attiecīgi uz trim un uz diviem ar pusi gadiem ieslodzījumā;
- D. tā kā 2021. gada 18. martā tika arestēts žurnālists un Baltkrievijas Poļu savienības loceklis Andžejs Počobuts, kam vēlāk tika piespriests trīs gadu cietumsods par “publisku Baltkrievijas prezidenta apvainošanu” un “etniskā naida kurināšanu”; tā kā 2023. gada 8. februārī Hrodnas apgabaltiesa atzina viņu par vainīgu mudināšanā uz darbībām, kuru mērķis ir kaitēt Baltkrievijas Republikas valsts drošībai un kurināt etnisko naidu, un piesprieda viņam astoņu gadu cietumsodu;
- E. tā kā žurnālisti joprojām ir vieni no tiem, pret kuriem režīms vēršas visvairāk; tā kā Baltkrievijā pašlaik ieslodzījumā atrodas vairāk nekā 30 žurnālistu; tā kā līdz 2022. gada oktobrim varas iestādes bija atzinušas par “ekstrēmistiskiem” un bloķējušas vismaz 29 neatkarīgus medijus; tā kā saskaņā ar Baltkrievijas Žurnālistu asociācijas informāciju publiskais diskurss ir gandrīz pilnībā apspiests un mediji saskaras ar smagām represijām; tā kā neatkarīgo mediju pilnīgas ierobežošanas rezultātā Baltkrievijā vairs nepastāv vārda brīvība un režīms veic absolūtu interneta novērošanu;

- F. tā kā pret Andžeju Počobutu un Alesu Bjaļacki izvirzītās apsūdzības tiek plaši uzskatītas par politiski motivētām un to mērķis ir apklusināt neatkarīgus viedokļus un apspiest vārda un biedrošanās brīvību;
- G. tā kā joprojām tiek izvērsta vajāšana pret Baltkrievijas demokrātiskajiem politikajiem spēkiem; tā kā Lukašenko režīms ir uzsācis tiesvedību *in absentia* pret Baltkrievijas demokrātisko spēku līderiem un daudzi demokrātisko opozīcijas partiju līderi un pārstāvji joprojām atrodas ieslodzījumā, kurā valda necilvēcīgi apstākļi; tā kā 2023. gada 6. martā Minskas pilsētas tiesa *in absentia* notiesāja Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas līderi un Apvienotā pārejas kabineta vadītāju Svjatlau Cihanousku, piespriežot viņai 15 gadu cietumsodu; tā kā tiesa piesprieda cietumsodu arī citiem Koordinācijas padomes locekļiem, proti, Pāvelam Latuškam — 18 gadu cietumsodu, savukārt Marijai Marozai, Volhai Kavaļkovai un Sjarhejam Dileuskim — 12 gadu cietumsodu; tā kā šie spriedumi tika pasludināti tikai dažas dienas pēc tam, kad Baltkrievijas tiesa par 18 mēnešiem pagarināja 18 gadu cietumsodu Svjatlau Cihanouskas vīram, disidentam un demokrātijas aktīvistam Sjarhejam Cihanouskim; tā kā vairāki no notiesātajiem ir Saharova balvas par domas brīvību laureāti;
- H. tā kā 2022. gada 17. oktobrī politiski motivētā lietā Baltkrievijā politieslodzītajam Mikalajam Autuhovičam tika piespriests nepieredzēti bargs 25 gadu cietumsods augstas drošības soda kolonijā un 11 citiem šajā lietā notiesātajiem cilvēkiem tika piespriests cietumsods līdz 20 gadiem;
- I. tā kā Baltkrievijas iestādes ir vairākkārt pārkāpušas valsts pilsoņu cilvēktiesības, tostarp tiesības uz vārda, miermīlīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību; tā kā represijas joprojām skar visus sabiedrības slāņus; tā kā, aizbildinoties ar ekstrēmisma un terorisma apkarošanu, turpinās personu vajāšana; tā kā 2022. gada janvārī stājās spēkā grozījumi Baltkrievijas Kriminālkodeksā un saskaņā ar tiem tiek atjaunota kriminālatbildība par līdzdalību neregistrētu organizāciju darbībā; tā kā 2022. gada maijā Baltkrievijas iestādes paplašināja nāvessoda piemērošanu, attiecinot to arī uz mēģinājumiem veikt terora aktus, un šāda apsūdzība iepriekš tika izmantota politisko aktīvistu tiesas procesos; tā kā Baltkrievijas režīms joprojām stingri ierobežo biedrošanās brīvību; tā kā 2022. gada decembrī Baltkrievijas valdība iesniedza parlamentam likumprojektu par grozījumiem Likumā par politiskajām partijām, kuru rezultātā beigu beigās tiks faktiski aizliegtas politiskās partijas, kas atrodas opozīcijā valdošajam režīmam;
- J. tā kā 2022. gada oktobrī Lukašenko parakstīja Likumu par Baltkrievijas izstāšanos no Starptautiskās konvencijas par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām Pirmā fakultatīvā protokola, bloķējot ANO Cilvēktiesību komitejas pilnvaras saņemt un izskatīt Baltkrievijas iedzīvotāju sūdzības par cilvēktiesībām, kas bija viens no pēdējiem veidiem, kā vajātajiem Baltkrievijas iedzīvotājiem meklēt tiesisko aizsardzību;
- K. tā kā viens no instrumentiem, ko Lukašenko režīms izmanto, lai apklusinātu opozīciju un jebkādu režīmu apšaubošus viedokļus, ir administratīvā vajāšana; tā kā 2023. gada janvārī cilvēktiesību centrs “Vjasna” ziņoja par vismaz 350 arestiem un 141 politiski motivētas administratīvās vajāšanas gadījumu;

L. tā kā joprojām turpinās neatkarīgo arodbiedrību vajāšana; tā kā Baltkrievijas iestādes ir

RC\1274697LV.docx

5/12

PE744.077v01-00 }

PE744.078v01-00 }

PE744.079v01-00 }

PE744.081v01-00 }

PE744.082v01-00 } RC1

grozījušas tiesību aktus, lai paplašinātu to organizāciju loku, kuras var atzīt par “ekstrēmistu organizācijām”; tā kā 2022. gada jūlijā Baltkrievijas Augstākā tiesa slēdza četras lielākās neatkarīgās arodbiedrības un Baltkrievijas Demokrātisko arodbiedrību kongresu; tā kā 2023. gada janvārī neatkarīgo arodbiedrību vadītājiem Henadzam Fjadiničam un Vasilam Berasņevam tika piespriests deviņu gadu cietumsods, savukārt Vaclavam Areškam — astoņu gadu cietumsods; tā kā 2023. gada februārī strādnieku kustības “Raboči ruh” locekļi Sjarhejs Šelests, Uladzimirs Žurauka, Andrejs Paherila, Hanna Ablaba, Aļaksandrs Hašņikovs, Sjarhejs Džjuba, Ihars Mincis, Vaļancins Ceranevičs, Sjarhejs Šamecka un Aļaksandrs Kapšuls tika apsūdzēti valsts nodevībā un dalībā ekstrēmistu organizācijā un viņiem tika piespriests 11–15 gadu cietumsods; tā kā Baltkrievijas Iekšlietu ministrija turpina iekļaut demokrātiskās arodbiedrību kustības aktīvistus un vadītājus ekstrēmistu un teroristu sarakstos;

- M. tā kā režīms ir turpinājis īstenot represijas pret advokātiem, atriebjoties par to, ka viņi pauž viedokli par tiesību jautājumiem, pārstāv klientus politiski motivētās lietās un iebilst pret karu Ukrainā; tā kā kopš 2020. gada augusta vismaz 70 advokāti ir zaudējuši licences pēc Tieslietu ministrijas patvaļīgi pieņemtiem lēmumiem vai politiski motivētām izslēgšanas procedūrām; tā kā 2022. gadā septiņiem advokātiem tika izvirzītas politiski motivētas kriminālapsūdzības un viņi turpināja saskarties ar administratīvām apsūdzībām, aizturēšanu, kratīšanu un aizskaršanu; tā kā Vitalam Brahiņecam tika piespriests astoņu gadu cietumsods par vairāku politieslodzīto, tostarp Alesa Bjaļacka, aizstāvību;
- N. tā kā Lukašenko režīms ir veicis arvien represīvākus pasākumus pret nacionālajām minoritātēm Baltkrievijā, jo īpaši poļu un lietuviešu minoritātēm, tostarp slēdzot skolas, kurās mācības notiek nacionālo minoritāšu valodās, kā arī īstenojot pasākumus pret organizācijām, kas pārstāv šīs minoritātes, piemēram, Baltkrievijas Poļu savienību; tā kā jau daudzus gadus notiek sistemātiska poļu un citu nacionālo minoritāšu diskriminācija un visplašāk zināmie gadījumi ir represijas pret Andželiku Borisu un Andžeju Počobutu;
- O. tā kā Lukašenko režīms turpina Baltkrievijas rusifikācijas politiku, kuras stratēģiskais mērķis ir mazināt un iznīcināt Baltkrievijas nacionālās identitātes izpausmes, tostarp tās valodu un kultūru; tā kā šī politika ietver arī Baltkrievijas nacionālo un vēsturisko simbolu, piemēram, baltsarkanbaltā karoga un ģerboņa “Pahoņa” izmantošanas aizliegumu, kā arī izdevniecību, privātskolu un baltkrievu valodas kursu slēgšanu;
- P. tā kā nelikumīgais Lukašenko režīms turpina apspiest reliģijas un ticības brīvību; tā kā saskaņā ar Koordinācijas padomes sniegto informāciju vairāki Romas katoļu, Grieķu katoļu un Pareizticīgās baznīcas priesteri un protestantu konfesijas mācītāji ir saskārušies ar dažādu veidu spiedienu, sākot no naudas sodiem līdz ilgstošam cietumsodam, tostarp 16 gadu cietumsodam, kas tika piespriests Sjarhejam Rezanovičam;
- Q. tā kā politieslodzītie tiek pakļauti papildu represijām un atrodas necilvēcīgos apstākļos; tā kā tas izpaužas kā politieslodzīto turēšana apstākļos, kas ir aizliegti saskaņā ar Baltkrievijas starptautiskajām saistībām, viņiem tiek piemēroti disciplinārsodi fiktīvu

iemeslu dēļ un viņi tiek ievietoti soda kamerās; tā kā politiešlodzītie joprojām ziņo par veselības pasliktināšanos, pazemošanu un sliktu izturēšanos; tā kā dažos gadījumos tiek paaugstināts politiešlodzīto aizturēšanas drošības līmenis un patvaļīgi pagarināts cietumsods, tiek pārkāptas tiesības uz saraksti un viņiem tiek liegti ģimenes apmeklējumi, kā to apliecina Palinas Šarendas-Panasjukas lieta;

- R. tā kā tūkstošiem Baltkrievijas iedzīvotāju ir bijuši spiesti pamest savu dzimteni un meklēt drošību citās valstīs; tā kā Baltkrievijas iestādes joprojām pieņem pasākumus, kas ierobežo ārvalstīs dzīvojošo baltkrievu tiesības; tā kā Lukašenko režīms ir sācis īstenot programmu “Ceļš mājup”, kuras ietvaros baltkrievi, kas pēdējo gadu laikā pametuši valsti, tiek “aicināti” atgriezties Baltkrievijā, apsolot viņus nevajāt, ja viņi iesniegs oficiālu atzišanos; tā kā daudzi baltkrievi, kas atgriezušies savā valstī, ir arestēti, vajāti un dažkārt notiesāti ar brīvības atņemšanu par piedalīšanos protestos, Lukašenko režīmu kritizējošu komentāru publicēšanu sociālajos medijos vai ziedošanu Baltkrievijas represijās cietušajiem; tā kā 2023. gada janvārī Baltkrievijas režīms pieņēma likumu, ar ko tiks atņemta pilsonība trimdā esošajiem cilvēkiem, kurus tas apsūdz tā dēvētajos ekstrēmisma noziegumos, un šajā sarakstā pašlaik ir vairāk nekā 2000 personu;
- S. tā kā vairāk nekā divus gadus vēlāk nekas neliecina, ka Baltkrievijas iestādes izmeklētu tūkstošiem ziņojumu par policijas brutalitāti, kas iesniegti kopš protestiem 2020. gada augustā, vai par protestētāju nogalināšanu; tā kā plaši izplatītās cilvēktiesību pārkāpumu nesodāmības dēļ Baltkrievijas tauta joprojām atrodas izmisīgā situācijā; tā kā tiesiskuma trūkuma dēļ iedzīvotājiem nav iespējas izmantot tiesības uz taisnīgu tiesu; tā kā Baltkrievija ir vienīgā valsts Eiropā, kurā joprojām izpilda nāvessodu,
- T. tā kā Baltkrievijas varas iestādes bieži veic novērošanu, cenzūru tiešsaistē un izplata dezinformāciju, izmantojot tehnoloģijas, lai kontrolētu iedzīvotājus; tā kā šī represīvā prakse ir vēl viens solis virzībā uz digitālo autoritārismu un Baltkrievijas iedzīvotāju digitālo tiesību apspiešanu, un tās rezultātā iedzīvotāji tiek aizvien vairāk iebiedēti un pilsoniskās sabiedrības telpa sarūk; tā kā Lukašenko režīms arī īsteno starptautiskas represijas pret ārvalstīs dzīvojošiem Baltkrievijas pilsoņiem;
- U. tā kā ES ir noteikusi sankcijas personām un vienībām, kas ir atbildīgas par represijām Baltkrievijā, un ir sniegusi atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai un neatkarīgajiem medijiem šajā valstī;
- V. tā kā Baltkrievijā iestādes joprojām atbalsta Krievijas nepamatoto agresijas karu pret Ukrainu, ļaujot Krievijai izmantot Baltkrievijas teritoriju militāriem uzbrukumiem Ukrainai; tā kā pret desmitiem Baltkrievijas pilsoņu ir uzsākta kriminālvajāšana par atbalsta paušanu Ukrainai, valdības kritizēšanu par tās atbalstu Krievijas agresijas karam vai ziņošanu par Krievijas karaspēka un militārā aprīkojuma pārvietošanos Baltkrievijā;
- W. tā kā 2022. gada 7. septembrī Eiropas Padomes Ministru komiteja aicināja Eiropas Padomes ģenerāļsekretāru sadarbībā ar Baltkrievijas demokrātiskajiem spēkiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem izveidot Baltkrievijas jautājumu kontaktgrupu, tā kā 2023. gada 1. martā Briselē tika atklāta oficiāla Demokrātiskās Baltkrievijas misija un

tās atklāšanas ceremonijā piedalījās Svjatlana Cihanouska;

1. vēlreiz pauž solidaritāti ar Baltkrievijas tautu, kas, riskējama ar brīvību un dzīvību, joprojām cīnās par suverēnu, brīvu un demokrātisku Baltkrieviju; joprojām prasa nekavējoties izbeigt represijas, ko pret Baltkrievijas tautu vērš valsts iestādes, nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus politieslodzītos un visas personas, kas patvaļīgi aizturētas, apcietinātas vai notiesātas politiski motivētu iemeslu dēļ, un atcelt visas pret viņām izvirzītās apsūdzības, kā arī viņas pilnībā rehabilitēt un finansiāli kompensēt kaitējumu, ko radījusi nelikumīgā apcietināšana;
2. joprojām visstingrākajā veidā nosoda Baltkrievijā notiekošās represijas, tostarp politiski motivētās paraugprāvas; nosoda Lukašenko režīma sistemātiskās represijas pret Baltkrievijas tautu, kas pēc fiktīvajām 2020. gada 9. augusta vēlēšanām likušas tūkstošiem baltkrievu bēgt no valsts; atkārti, ka pašreizējā sistemātisko represiju kampaņa ir uzskatāma par smagu cilvēktiesību pārkāpumu;
3. atgādina Baltkrievijas iestādēm par to pienākumu ievērot visu Baltkrievijas iedzīvotāju cilvēktiesības, tostarp tiesības uz vārda, miermīlīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību; uzstāj, ka Baltkrievijā ir jānodrošina pamatbrīvības un cilvēktiesības, tiesiskums un funkcionāla neatkarīga tiesu vara; vēlreiz aicina Baltkrievijas iestādes nekavējoties mīkstināt visus nāvessodus un noteikt nāvessodam moratoriju, kas būtu pirmais solis ceļā uz tā pilnīgu un pastāvīgu atcelšanu; nosoda jauno likumu, kas ļauj piemērot nāvessodu amatpersonām un militārpersonām, kuras notiesātas par valsts nodevību; aicina izbeigt diskrimināciju pret sievietēm un neaizsargātām grupām, tostarp minoritātēm, cilvēkiem ar invaliditāti un LGBTQI;
4. atkārti, ka ir jāizpilda Baltkrievijas tautas leģitīmās prasības pēc demokrātijas, kuras pamatā ir cilvēktiesības un pamatbrīvības, labklājība, suverenitāte un drošība; vēlreiz aicina rīkot jaunas, brīvas un godīgas vēlēšanas, kuras starptautiski novērotu EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību birojs (*ODIHR*); atgādina, ka ES un tās dalībvalstis neatzina 2020. gada prezidenta vēlēšanu rezultātus un neatzīst Aleksandru Lukašenko par leģitīmo Baltkrievijas prezidentu;
5. nosoda Andžeja Počobuta apcietināšanu un notiesāšanu un Alesa Bjaļacka, Vaļancina Stefanoviča, Zmicera Salaujova un Uladzimira Labkoviča notiesāšanu, kas izceļ režīma centienus apspiest visu pilsonisko aktīvismu cilvēktiesību aizstāvības jomā un visu neatkarīgo žurnālistikas darbu šajā valstī; nosoda daudzos viņu tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumus un prasa viņus nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot, kā arī viņus pilnībā rehabilitēt un piešķirt viņiem kompensāciju;
6. nosoda Baltkrievijas demokrātiskās opozīcijas līderes un Apvienotā pārejas kabineta vadītājas Svjatlanas Cihanouskas un citu Koordinācijas padomes locekļu, proti, Pāvela Latuškas, Marijas Marozas, Volhas Kavaļkovas un Sjarheja Dileuska, aizmugurisko notiesāšanu; noraida tiesas spriedumu, saskaņā ar kuru demokrātisko kandidēšanas tiesību īstenošana ir “sazvērestība ar mērķi sagrābt varu”; pieprasa Lukašenko režīmam atcelt minētos spriedumus un atsaukt visas apsūdzības pret šiem četriem aktīvistiem; uzstāj, ka nevienam Baltkrievijas aktīvistam, kas notiesāts par atbalstu prodemokrātiskajai opozīcijai vai aktīvu līdzdalību tajā, nedrīkst liegt kandidēt uz vēlētu

amatu; aicina dalībvalstis, sevišķi tās, kurās šie ievērojamie Baltkrievijas demokrātisko spēku pārstāvji pašlaik dzīvo, gādāt par viņu drošību un aizsardzību pret Lukašenko režīmu;

7. nosoda intensīvo arodbiedrību vajāšanu; nosoda politiski motivētos sodus, kas piespriesti tādiem neatkarīgo arodbiedrību līderiem kā Henadzs Fjadiničs, Vasils Berasņevs un Vaclavs Areška un grupas “Raboči Ruh” (“Strādnieku kustība”) locekļiem un kas liecina par pilnīgu cilvēktiesību neievērošanu un klajiem starptautisko darba konvenciju pārkāpumiem;
8. nosoda poļu, lietuviešu un citu nacionālo minoritāšu grupu un to pārstāvju vajāšanu Baltkrievijā, ieskaitot lēmumus slēgt poļu un lietuviešu skolas un izbeigt izglītību šajās valodās, kā arī poļu kapsētu un kultūras mantojuma iznīcināšanu; aicina Baltkrievijas iestādes izbeigt visus pret nacionālajām minoritātēm vērstos pasākumus un ievērot to tiesības, tostarp tiesības uz izglītību minoritāšu valodās;
9. nosoda to, ka aiz slēgtām durvīm un bez pienācīga tiesas procesa tiek rīkotas politiski motivētas tiesas prāvas, kurās tiek pārkāptas valsts starptautiskās saistības un pienākumi un kuru rezultātā opozīcijas līderiem tiek piespriesti bargi un nepamatoti sodi; aicina ES Deleģāciju attiecībām ar Baltkrieviju un dalībvalstu vēstniecības Baltkrievijā arī turpmāk novērot visu politieslodzīto tiesas procesus un sekot tiem līdz; mudina Padomi un Komisiju apzināt jaunus veidus, kā strādāt pie tā, lai atbrīvotu visus politieslodzītos; aicina Starptautisko Sarkanā Krusta komiteju un citas organizācijas apmeklēt politieslodzītos, sevišķi tos, kam ir nopietnas veselības problēmas;
10. nosoda Aleksandra Lukašenko parakstīto Pilsonības likumu, kas paver iespēju atņemt pilsonību ārvalstīs dzīvojošiem baltkrieviem; uzsver, ka Baltkrievijas iestādes pārkāpj Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas, kurai Baltkrievija ir pievienojusies, 15. pantu, kas aizsargā tiesības uz valstspiederību un aizliedz to patvaļīgi atņemt; mudina Baltkrievijas iestādes izbeigt programmu “Ceļš mājup”;
11. uzsver, ka visaptveroši jāizmeklē noziegumi, ko Lukašenko režīms pastrādājis pret Baltkrievijas tautu; aicina dalībvalstis aktīvi piemērot universālās jurisdikcijas principu un sagatavot tiesas prāvas pret Baltkrievijas amatpersonām —arī Aleksandru Lukašenko —, kuras ir atbildīgas par sistemātisku vardarbību, represijām un noziegumiem pret cilvēci vai ir tajās līdzatbildīgas;
12. vēlreiz stingri nosoda Baltkrievijas iesaisti nepamatotajā un neprovocētajā Krievijas agresijas karā pret Ukrainu; nosoda Lukašenko režīma kareivīgo retoriku pret Ukrainu un plašo propagandas un dezinformācijas izplatīšanu par agresijas karu; atkārti, ka Lukašenko un citas Baltkrievijas amatpersonas ir līdzatbildīgas par šo agresijas karu un Ukrainā pastrādātajiem kara noziegumiem un būtu jāsauc pie atbildības īpašā pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunālā un citās attiecīgās starptautiskās tiesās, un aicina ES un tās dalībvalstis atbalstīt centienus to panākt; pauž atbalstu Baltkrievijas brīvprātīgajiem un partizāniem, kas cīnās par Baltkrievijas neatkarību un palīdz Ukrainai aizstāvēties pret Krievijas agresijas karu; atzīst, ka Lukašenko režīms ir līdzvainīgs valsts īstenotā terorisma atbalstīšanā un terorisma līdzekļus izmantojošas valsts līdzdalībnieks;

13. ar bažām atzīmē tā saukto Krievijas un Baltkrievijas integrāciju vairākās jomās, kas nozīmē *de facto* okupāciju, un it sevišķi pakāpenisko Baltkrievijas un reģiona militarizāciju, ieskaitot Krievijas karaspēka klātbūtni Baltkrievijā, kas ir izaicinājums Eiropas drošībai un stabilitātei un kas ir pretrunā Baltkrievijas tautas gribai; pauž nožēlu par Baltkrievijas lēmumu atteikties no kodolbrīvas valsts statusa;
14. aicina ES un tās dalībvalstis paplašināt un pastiprināt ES sankcijas pret personām un vienībām, kas ir atbildīgas par represijām Baltkrievijā, un tās attiecināt uz visām personām, kas ir iesaistītas režīma represijās pret demokrātisko opozīciju un politiskajiem protestētājiem, tai skaitā tiesnešiem, prokuroriem un tiesībaizsardzības iestāžu, cietumu un soda izciešanas koloniju amatpersonām, ka arī nodrošināt, ka sankcijas tiek pienācīgi pildītas; pauž nožēlu par to, ka Baltkrievija netika iekļauta 10. sankciju paketē pret Krieviju un tās atbalstītājiem; aicina pieņemt pārliecinošas sankcijas pret Baltkrievijas personām un vienībām, kas atbalsta Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, un pieņemt nepieciešamos pasākumus, lai novērstu pret Krieviju pieņemto ES sankciju apiešanu caur Baltkrieviju, kā arī Lukašenko režīmam Baltkrievijā noteikt tādas pašus ierobežojošos pasākumus kā Krievijai; aicina sankciju sarakstā iekļaut potašu, kas ir galvenais režīma ienākumu avots;
15. aicina ES un tās dalībvalstis visās relevantajās Eiropas un starptautiskajās organizācijās, jo īpaši EDSO, ANO un tās specializētajās struktūrās, EDSO, kā arī Starptautiskajā Darba organizācijā, arī turpmāk vērst uzmanību uz situāciju Baltkrievijā, lai uzlabotu cilvēktiesību pārkāpumu starptautisko kontroli, pastiprinātu starptautisko reakciju uz situāciju Baltkrievijā un pārvarētu Krievijas un citu valstu liktos šķēršļus šādai rīcībai;
16. aicina ES un tās dalībvalstis sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, piemēram, EDSO Maskavas mehānismu un ANO Cilvēktiesību padomi, kā arī cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsonisko sabiedrību uz vietas, lai nodrošinātu, ka tiek uzraudzīti un dokumentēti cilvēktiesību pārkāpumi un tiek ziņots par tiem, kā arī lai pēc tam nodrošinātu atbildību un cietušo iespējas vērsties tiesā; šajā sakarā atzinīgi vērtē darbu, ko veic Starptautiskā atbildības platforma Baltkrievijai, un aicina ES un dalībvalstis turpināt sniegt atbalstu; mudina Starptautisko Krimināltiesu izmeklēt noziegumus pret cilvēci un to sakarā sākt pirmstiesas procedūras pret Baltkrievijas režīmu;
17. aicina visu starptautisko sabiedrību noraidīt Baltkrievijas centienus uz 2024. un 2025. gadu no Austrumeiropas valstu grupas iegūt nepastāvīgā locekļa vietu ANO Drošības padomē;
18. mudina dalībvalstis strādāt pie tā, lai nostiprinātu ANO īpašās referentes par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā pilnvaras un amatu un ANO augstā cilvēktiesību komisāra biroja (OHCHR) veikto Baltkrievijas cilvēktiesību stāvokļa pārbaudi, dodot iespēju efektīvi saņemt un izskatīt individuālas Baltkrievijas iedzīvotāju sūdzības; pauž atbalstu starptautisko un Baltkrievijas pilsoniskās sabiedrības organizāciju 2023. gada 13. februārī izteiktajam aicinājumam ANO Cilvēktiesību padomes dalībvalstīm un novērotājvalstīm izveidot neatkarīgu izmeklēšanas mehānismu, kas papildinātu un turpinātu pašreizējo OHCHR izmeklēšanu, un aicina nodrošināt pietiekamus resursus un finansējumu šā mehānisma darbam;

19. uzsver, ka neatkarīgajiem medijiem, arodbiedrībām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir izšķirīga loma Baltkrievijas tautas demokrātisko centienu apliecināšanā gan Baltkrievijā, gan trimdā; aicina ES iestādes palielināt spēju veidošanas atbalstu Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai, brīvajiem medijiem, neatkarīgajām arodbiedrībām un prodemokrātiskajiem aktīvistiem gan Baltkrievijā, gan trimdā; aicina Komisiju un dalībvalstis arī turpmāk sniegt atbalstu Baltkrievijas pilsoniskajai sabiedrībai, neatkarīgajiem medijiem un demokrātiskajām politiskajām grupām un struktūrām, tostarp Koordinācijas padomei un Apvienotajam pārejas kabinetam; aicina Baltkrievijas demokrātiskos spēkus saglabāt un veicināt vienotību, kuras pamatā būtu brīvas, demokrātiskas un neatkarīgas Baltkrievijas izveides mērķis;
20. aicina ES iestādes un dalībvalstis nodrošināt atbalstu un aizsardzību Baltkrievijas cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsoniskajai sabiedrībai, kas saskaras ar smagām represijām, un šajā nolūkā cita starpā izsniegt ārkārtas vīzas, lai šīs personas vajadzības gadījumā varētu pamest Baltkrieviju; aicina ES iestādes arī turpmāk atbalstīt dalībvalstu centienus aizsargāt un uzņemt Baltkrievijas iedzīvotājus, kas spiesti bēgt no savas valsts; aicina dalībvalstis sniegt atbalstu baltkrieviem, kuri dzīvo ES un kuru personu apliecinošiem dokumentiem beidzas derīguma termiņš, bet kuriem nav iespēju tos atjaunot, jo viņi nevar atgriezties Baltkrievijā;
21. nosoda Lukašenko režīma centienus izskaust baltkrievu kultūru un īstenot Baltkrievijas tautas pārkrievošanas politiku; aicina ES atbalstīt baltkrievu kultūru un baltkrievu kultūras organizācijas; nosoda atteikšanos Alesa Bjaļacka tiesas procesu rīkot baltkrievu, nevis krievu valodā un lēmumu noraidīt Alesa Bjaļacka lūgumu pēc tulka — tas liecina par Lukašenko režīma antibaltkrievisko raksturu; atbalsta Baltkrievijas tautas svinības 25. martā — dienā, kurā 1918. gadā tika pasludināta Baltkrievijas neatkarība;
22. aicina Komisiju un dalībvalstis saskaņā ar ANO vadošajiem principiem veikt pasākumus, kas nodrošinātu, ka uzņēmumi, kuri darbojas Baltkrievijā — gan ārvalstu, gan vietējie —, dara to ar īpašu rūpību un pilda pienākumu ievērot cilvēktiesības visā savā darbībā un piegādes ķēdēs; aicina visus ES bāzētos uzņēmumus izbeigt attiecības ar visiem Baltkrievijas piegādātājiem, kas atklāti atbalsta vardarbīgo Lukašenko režīmu vai citādi pārkāpj ANO vadošos principus; aicina Padomi piemērot sankcijas visiem neatbilstīgajiem Baltkrievijas un starptautiskajiem uzņēmumiem; mudina Lukašenko režīmu izbeigt piespiedu darba izmantošanu soda kolonijās;
23. aicina Komisiju izveidot darba grupu, kura sāks rīcībpolitisku dialogu ar demokrātiskās Baltkrievijas pārstāvjiem, lai strādātu pie visaptveroša daudznozaru nolīguma, kas būs pamats sadarbībai ar demokrātisku Baltkrieviju, tiklīdz pašreizējais režīms vairs nebūs pie varas; atkārto, ka tas būtu jāapvieno ar finanšu un administratīvo resursu plānu, kas būtu jāīsteno, lai veiktu un finansētu valstī nepieciešamās reformas, tiklīdz tas būs iespējams; atzinīgi vērtē Demokrātiskās Baltkrievijas misijas izveidi Briselē un aicina ES iestādes atbalstīt gan šo misiju, gan Baltkrievijas tautas vēstniecības;
24. atkārto, ka ir svarīgi formalizēt Parlamenta un Baltkrievijas demokrātisko spēku attiecības, lai stiprinātu Baltkrievijas pārstāvību starptautiskajā arēnā; tādēļ aicina atjaunot un oficiāli atzīt Baltkrievijas demokrātisko spēku pārstāvju dalību *Euronest*

parlamentārajā asamblejā un Delegācijā attiecībām ar Baltkrieviju;

25. uzsver, ka ir svarīgi stiprināt ES vienotību attiecībā pret Baltkrieviju, arī pašreizējā režīma diplomātiskās izolēšanas sakarā; nosoda jebkādas darbības, tostarp augsta līmeņa vizītes *de facto* iestādēs Minskā, kas varētu radīt šaubas par to, ka Savienība vienbalsīgi neatzīst Lukašenko režīmu; šajā kontekstā pauž nožēlu par Ungārijas ārlietu ministra Pētera Sijārto 2023. gada 13. februāra vizīti Minskā, kas bija pretrunā ES rīcībpolitikai attiecībā uz Baltkrieviju un Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, un neatbalsta to, ka dažas dalībvalstis joprojām izsniedz Šengenas vīzas personām, kas ir pietuvinātas Aleksandram Lukašenko;
26. vēlreiz nosoda Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) neseno lēmumu atļaut Baltkrievijas sportistiem zem neitrāla karoga piedalīties 2024. gada Parīzes olimpisko spēļu kvalifikācijas sacensībās, — tas ir pretrunā daudzpusīgajai Baltkrievijas izolācijai un Baltkrievijas režīms to izmantos propagandas nolūkos; aicina dalībvalstis un starptautisko sabiedrību izdarīt spiedienu uz SOK, lai tā šo lēmumu atceltu, un ieņemt līdzīgu nostāju attiecībā uz visiem citiem sporta, kultūras vai zinātnes pasākumiem;
27. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO augstajam cilvēktiesību komisāram, ANO ģenerālsekretāram, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai, Starptautiskajai Darba organizācijai, Starptautiskajai Sarkanā Krusta komitejai, Baltkrievijas demokrātisko spēku pārstāvjiem un Baltkrievijas Republikas *de facto* iestādēm.